

NIEUWSBRIEF TERUGKEER

JUNI 2012

Iedereen die asielzoekers, vluchtelingen en andere migranten ondersteunt krijgt soms te maken met terugkeer. Al dan niet gedwongen of vrijwillig.

Om de verschillende terugkeer- of verblijfsopties in te kunnen schatten is het belangrijk dat u beschikt over de juiste informatie.

Met deze tweemaandelijks nieuwsbrief geeft Vluchtelingenwerk u snel toegang tot Belgisch en internationaal terugkeernieuws. En blijft u op de hoogte van de situatie in de meest belangrijke herkomstlanden. We halen deze info uit rapporten van overheden, ngo's en mensenrechtenorganisaties. Rond gedwongen terugkeer bestaat er weinig openbare info. Daarom contacteren we regelmatig de Dienst Vreemdelingenzaken.

INHOUD

1. TERUGKEERNIEUWS	2
2. NIEUWS UIT HERKOMSTLANDEN	4
3. FICHES BELGISCHE TERUGKEERPRAKTIJKEN PER LAND	9
4. OVERZICHT TERUGNAME- EN OVERNAME AKKOORDEN	17

HEBT U NIET GEVONDEN WAT U ZOCHT IN DEZE NIEUWSBRIEF?

CONTACTEER DE HELPDESK TERUGKEER:

02 274 00 38

DAGELIJKS VAN 10U TOT 17U

MAIL: TERUGKEER@VLUCHTELINGENWERK.BE

Vluchtelingenwerk
VLAANDEREN

Hieronder vindt u nieuws over zowel het Belgische als het Europese terugkeerbeleid. Voor België geven we telkens de meest recente terugkeercijfers.

BELGIË

DIENT VREEMDELINGENZAKEN: CIJFERS 2011

Het [jaarrapport 2011](#) van de Dienst Vreemdelingenzaken is gepubliceerd.

Vanaf pagina 138 worden de resultaten van het nieuwe bureau Sefor toegelicht. In het eerste halfjaar van Sefors werking hebben 429 dossiers geleid tot een opsluiting met het oog op verwijdering. In 83% van deze dossiers leidde dit tot een effectieve verwijdering. Kosovo, Armenië en Marokko zijn de drie meest voorkomende terugkeerlanden. 16% van de dossiers leidde tot een invrijheidstelling.

In 2011 werden 7034 personen opgesloten. Hiervan werden 1452 personen opnieuw in vrijheid gesteld en 5256 mensen verwijderd. De cel Identificatie behandelde 1840 dossiers en verkreeg in 40% van de dossiers een laissez passer na identificatie. In 63% van de gevallen leidde de identificatie tot een effectieve repatriëring.

Er vonden 3708 repatriëringen plaats, waarbij ook de overnames door een ander Europees land in het kader van de Dublinverordening werden geteld. Dit is een lichte stijging tegenover 2010, toen 3586 personen werden gerepatriëerd. Daarnaast voerde deze Dienst vooral meer terugdrijvingen uit, dit gaat over vreemdelingen die onmiddellijk op de luchthaven aangehouden en teruggestuurd worden: 2735 tegenover 1863 in 2010. Albanezen, Marokkanen en Roemenen werden het meest gerepatriëerd. Overnames gebeurden vooral van Irakezen (naar Zweden), Russen (naar Polen), Afghanen (naar Griekenland). Nieuw in de top 5 van nationaliteiten zijn de Nigerianen (naar Italië of Spanje).

Daarnaast organiseert de Dienst Vreemdelingenzaken vrijwillige terugkeer: ongeveer 500 personen keerden terug via de Dienst zelf of via IOM. Vanuit gesloten centra keerden 146 personen terug via IOM.

In 2011 werden 8 collectieve vluchten georganiseerd door België naar Congo, Nigeria, Albanië, Kosovo, Macedonië en Servië. Dit zijn beveiligde vluchten met een militair vliegtuig of een lijnvliegtuig. De collectieve vlucht die zowel halte hield in Kinshasa als Lagos, repatriëerde 12 personen uit België. Het betrof een joint return operation van Frontex waar andere Europese landen aan deelnamen. Daarnaast nam België deel aan 5 beveiligde vluchten georganiseerd door buurlanden. In 2011 zijn er meer dan het dubbel aantal personen verwijderd met een

beveiligde vlucht tegenover 2010 of 155 in 2011 tegenover 73 in 2010.

WIJZIGING CRITERIA RE-INTEGRATIESTEUN

Sinds 15 mei zijn de [criteria](#) voor het bekomen van re-integratiesteun bij een vrijwillige terugkeer gewijzigd. Wat is er veranderd? Uitgeprocedeerde asielzoekers kunnen enkel beroep doen op het nationaal re-integratieprogramma als ze hun terugkeeraanvraag indienen binnen de 12 maanden na het afleveren van hun Bevel om het Grondgebied te Verlaten. Dit programma geeft een maximale steun van 700 euro (per persoon). Wie zijn aanvraag indient na deze 12 maanden of nooit asiel heeft aangevraagd, komt niet meer in aanmerking voor re-integratiesteun. Ze kunnen enkel beroep doen op het basisprogramma vrijwillige terugkeer, wat de praktische organisatie van de terugkeerreis zelf en een terugkeerpremie inhoudt. Personen die terugkeren naar visumvrije landen zoals Brazilië, Servië of Albanië, krijgen ook geen re-integratiesteun. Zij kunnen ook hulp krijgen van IOM voor de praktische organisatie van de terugkeerreis zelf maar krijgen hierbij geen terugkeerpremie. Er wordt wel een uitzondering gemaakt voor kwetsbare personen zoals zieken of minderjarigen.

FEDASIL LANCEERT HELPDESK VRIJWILLIGE TERUGKEER

Wie info zoekt over vrijwillige terugkeer kan tijdens de kantooruren terecht op het gratis telefoonnummer van Fedasil 0800-32745. Er is ook een loket aan de dienst Dispatching van Fedasil bij het Brusselse Noordstation, naast de Dienst Vreemdelingenzaken (Fedasil, Nieuwsbrief vrijwillige terugkeer, nr. 14, 6 juni 2012).

NIEUW GESLOTEN CENTRUM

Het nieuwe gesloten centrum bij de luchthaven van Zaventem, Caricole, werd op 25 april officieel geopend. Dit gebouw zal het verouderde transitcentrum 127 en het INAD centrum in de luchthaven vervangen. Het is vooral bedoeld voor asielzoekers die asiel vroegen aan de grens (op de luchthaven), maar ook voor migranten die worden gerepatriëerd. De regionale vertegenwoordiger van UNHCR [waarschuwt](#) dat opsluiting van asielzoekers altijd de uitzondering moet blijven. Ook Ciré uit haar [bezorgdheid](#): het opsluiten van asielzoekers en vreemdelingen is onmenselijk en onaanvaardbaar. In plaats van

nieuwe gesloten centra te openen zou België beter investeren in alternatieven voor detentie.

PROPORTIONALITEITSCONTROLE BIJ DETENTIE

Volgens artikel 5 van de Terugkeerrichtlijn 2008/115/EG moet de overheid bij uitwijzing en detentie rekening houden met de gezondheidstoestand van de vreemdeling. Door de omzetting van deze richtlijn in nationale wetgeving zullen de Raadkamer en de Kamer van Inbeschuldigingstelling ook een controle uitvoeren op de proportionaliteit. Dit betekent dat de opsluiting in een redelijke verhouding moet staan met de gezondheidstoestand van de persoon. Dit was niet het geval toen een ernstig zieke Congolees naar het gesloten centrum van Merksplas werd gebracht. Meer info op Vreemdelingenrecht.be.

TOOLKIT VOORLOPIGE MAATREGELEN

UNHCR heeft een [toolkit](#) uitgebracht voor advocaten die voorlopige maatregelen willen aanvragen. Voorlopige maatregelen, of de 'rule 39 van de interim measures', worden gevraagd aan het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM) om een verwijdering tegen te houden als het terugsturen een reëel risico inhoudt op schending van de mensenrechten. Elena, een netwerk van de Europese koepel van vluchtelingenorganisaties ECRE, heeft in april een [onderzoeksrapport](#) uitgegeven over de toepassing van deze maatregelen in de praktijk.

EUROPA

TURKIJE EN FRONTEX WERKEN SAMEN AAN GRENSCONTROLE

Turkije heeft een Memorandum of Understanding (MoU) ondertekend met het Europese agentschap voor controle van de buitengrenzen (FRONTEX). Dit akkoord bevat afspraken over de manier waarop Turkije en FRONTEX informatie zullen uitwisselen, risicoanalyses zullen uitvoeren en gezamenlijke operaties zullen leiden. Hiermee wil het Turkse Ministerie van Buitenlandse Zaken de migratiestroom tegenhouden die via de Turkse grens met Griekenland Europa probeert te bereiken. Turkije en de EU hebben ook onderhandeld over een terugnameakkoord voor de terugname van niet-EU-onderdanen naar Turkije. Maar hierover geeft Turkije geen akkoord zolang haar vraag voor visumversoepeling niet wordt beantwoord. De EU had het tekenen van een MoU met FRONTEX als een voorwaarde voorop gesteld voor de visumversoepeling (ECRE Weekly Bulletin 1 juni 2012).

HONGARIJE SCHENDT INDIRECT REFOULEMENTPRINCIPE

UNHCR onderzocht in 'Hungary, as a country of asylum' hoe Hongarije omgaat met vluchtelingen en asielzoekers. Het huidige beleid zet duidelijk meer in op de strijd tegen irreguliere migratie dan op de nood aan bescherming voor asielzoekers. Asielzoekers worden steeds meer behandeld als criminelen. Ze worden langdurig opgesloten in gevangenissen in zeer slechte omstandigheden. UNHCR heeft verschillende zaken geïdentificeerd waar het indirect refoulement principe werd geschonden. Dit was het geval toen Hongarije asielzoekers doorstuurde naar landen zoals Griekenland, die op hun beurt asielzoekers terugsturen naar hun thuisland, bijvoorbeeld naar Servië. Dit gebeurt zonder de asielaanvraag te onderzoeken waardoor de veiligheid van de persoon niet gegarandeerd kan worden. Hongarije schendt hiermee de Vluchtelingenconventie.

In deze rubriek vindt u een samenvatting van de laatste rapporten over de meest voorkomende herkomstlanden. We lichten er de risico's bij een terugkeer uit en alle gegevens over de veiligheidstoestand in deze landen.

CONTENTS

Afghanistan, China, DR Congo, Ertrea, Irak, Kosovo, Mali, Oekraïne, Somalië, Sri Lanka, Syrië

AFGHANISTAN

Het [recentste COI rapport](#) is dit van de Danish Immigration Service van mei. Kaboel en andere grote steden zijn relatief veiliger dan de provincies. Het centrum van Kaboel blijft wel het mikpunt van zelfmoordaanslagen. Kaboel is recent gegroeid van 500 000 naar 5 miljoen inwoners. Wie vluchtte voor de Taliban en nu in Kaboel woont, is dus niet snel te traceren in de grootstad. Voor vluchtelingen die terugkeren naar Kaboel is re-integreren moeilijk als zij niet kunnen terugvallen op hun familie, sociaal netwerk of etnische gemeenschap. De meeste terugkeerders via IOM wonen dan ook in bij familie. Toegang tot werk en betaalbaar wonen zijn een groot probleem in de grootstad. Vluchtelingen van het platteland op zoek naar een betere toekomst eindigen vaak in arme wijken waar er geen toegang is tot basisrechten zoals het recht op water.

Het [kwartaalrapport](#) van de Afghanistan NGO Safety Office (ANSO) geeft de veiligheidssituatie in Afghanistan van de eerste drie maanden van 2012 weer in gedetailleerde grafieken. De aanvallen van gewapende groeperingen zijn met 43% afgenomen in vergelijking met dezelfde periode in 2011, maar de criminaliteit is gestegen. De grafieken maken een vergelijking tussen de provincies en geven de evolutie weer van het geweld doorheen de afgelopen jaren. Kunar blijft de meest gewelddadige provincie, en wordt samen met Khost en Nangahar beschouwd als een 'area of special concern'. Ook in Kandahar en Helmand vonden in de eerste drie maanden van 2012 meer dan honderd aanvallen plaats. [Human Rights Watch](#) en [Amnesty International](#) vrezen voor toenemend geweld en schendingen van de mensenrechten als de NAVO Afghanistan zal verlaten.

Het Britse Border Agency bracht een nieuwe [Operational guidance note](#) uit met de belangrijkste gronden voor bescherming. Een Memorandum of Understanding (MoU) tussen het Verenigd Koninkrijk, UNHCR en Afghanistan geeft prioriteit aan vrijwillige terugkeer. Wie

niet vrijwillig terug wil kan wel gerepatriëerd worden, met uitzondering van kwetsbare personen.

CHINA

Oeigoeren die gerepatriëerd worden naar China na een afgewezen asielaanvraag lopen grote risico's. Zo schreef Amnesty International in een brief aan Vluchtelingenwerk Nederland op 28 maart. Ze worden slachtoffer van mishandeling, arbitraire opsluiting en riskeren bestraffing op grond van 'verraad aan het moederland' en het illegaal verlaten van het land. Vluchtelingenwerk Nederland wil de situatie monitoren van uitgeprocedeerde Oeigoeren die door Nederland werden teruggestuurd of het risico lopen teruggestuurd te worden, en doet hiervoor een oproep (Update 2012, nr. 14, 4 april 2012).

Tibetanen en religieuze pelgrims krijgen minder bewegingsvrijheid, meldt [Radio Free Asia](#) op 10 mei. De Chinese autoriteiten zetten politiecontroleposten op om de activiteiten van de Tibetanen die naar de hoofdstad Lhasa reizen te controleren. Ze worden ondervraagd over hun reismotief, de duur en de plaats van hun verblijf en mogen niet langer dan een maand in Lhasa verblijven.

DR CONGO

In de [Operational guidance note](#) van mei 2012 over Congo, stelt de Britse Border Agency dat afgewezen asielzoekers niet per se risico lopen op ondervraging en mishandeling na hun repatriëring naar Congo. De NGO Voix des Sans Voix die terugkeer op de luchthaven monitort, stelde het laatste jaar geen praktijken vast van mishandeling maar wel van afpersing en omkoping. Een andere lokale NGO, Comité des observateurs des droits de l'Homme (CODHO) geeft echter een ander beeld: terugkeerders worden ondervraagd door de migratiedienst over hun reden van vertrek en asielaanvraag. Politieke activisten die worden teruggestuurd nadat hun asielaanvraag werd afgewezen worden na ondervraging door de migratiedienst op de luchthaven in detentie ge-

plaatst. Daar zijn ze slachtoffer van slechte behandeling en foltering.

Still Human Still Here, de Britse coalitie van mensenrechtenorganisaties, geeft [commentaar](#) op de bepaalde passages van de Operational guidance note: over groepen die gevaar lopen, de veiligheidssituatie in Oost-Congo, het binnenlands vestigingsalternatief en terugkeer. Het rapport bevat een uitgebreide lijst met alle bronnen en de meest recente documentatie over dit land. Over terugkeer valt op dat ondanks de verschillende getuigenissen van mishandeling en ondervraging na terugkeer (zie rapporten hieronder), de Britse overheid ervan uitgaat dat gerepatrieerde afgewezen asielzoekers niet per se risico lopen. De Congolese infosite 7sur7 drukt haar bezorgdheid uit over het lot van 10 Congolezen, uitgewezen asielzoekers, die op 8 juni door het Verenigd Koninkrijk gerepatrieerd werden. Ze verwijst naar de 81 Congolezen die Zuid-Afrika terugstuurde en die onmiddellijk nadien naar de gevangenis werden overgebracht waar ze 7 dagen lang werden opgesloten en ondervraagd ([nieuwsbericht](#), 7sur7, 8 juni 2012).

De Britse NGO Justice First stelde al in een eerder rapport het uitgangspunt van de Britse overheid in vraag ([Unsafe Return](#), 24 november 2011). De NGO volgde 15 uitgeprocedeerde Congolese asielzoekers die tussen 2006 en 2011 door de UK teruggestuurd werden. Bij aankomst in Kinshasa werden ze opgepakt, afgeperst en in sommige gevallen onmenselijk behandeld. Justice First pleit daarom voor een effectief monitoringsysteem om de veiligheid op het terrein te analyseren.

Het Amerikaanse ministerie van Buitenlandse Zaken publiceerde het [Country Report on Human Rights 2011](#) over de DR Congo. Het gewelddadig conflict in het oosten veroorzaakt grote mensenrechtenschendingen en oorlogsmisdaden. In het hele land maken zowel overheidsdiensten als rebellengroepen zich schuldig aan moord, mishandeling, rekrutering van kindsoldaten, seksueel misbruik en uitbuiting. Arrestaties gebeuren arbitrair en de omstandigheden in gevangenis zijn onmenselijk. De bewegingsvrijheid in het land wordt geschonden door checkpoints. Overheidsdiensten maken zich bij controles schuldig aan afpersing en houden regelmatig mensen aan. Het grote risico op verkrachting maakt de bewegingsvrijheid voor vrouwen heel klein.

Ook Amnesty International zet in haar [jaarrapport](#) de schendingen van de mensenrechten in Congo op een rijtje.

In een [nieuwsbericht](#) pleit Amnesty International voor de bescherming van de burgers in Oost-Congo. Duizen-

den Congolezen op de vlucht lopen serieus gevaar sinds het geweld in de regio weer oplaaide (Amnesty International news, 02/05/2012).

Ook de VN maken in een [nieuwsbericht](#) van 11 mei melding van mensenrechten die geschonden worden door het conflict in Oost-Congo (UN News, 11/05/2012).

In het rapport 'If you come back, we will kill you' van 20 mei interviewt Human Right Watch meer dan honderd slachtoffers van het geweld van Angolese regeringstroepen tegen Congolese migranten in Angola.

ERITREA

De [Nederlandse overheid](#) zal geen gedwongen repatriëring meer organiseren naar Eritrea. Wie Eritrea verlaat, op legale of illegale wijze, loopt na terugkeer risico op schending van artikel 3 EVRM. Wie illegaal Eritrea uitreisde krijgt een verblijfsvergunning in Nederland vanwege dit risico op foltering bij terugkeer. Voor wie legaal het land uitreisde wordt niet automatisch uitgegaan van een risico op foltering. Zij zullen individuele gronden moeten voorleggen om een verblijfsvergunning te bekommen. Deze groep kan in principe zelfstandig of vrijwillig terugkeren, maar zal dus ook niet worden gerepatrieerd.

IRAK

Sinds enkele weken eist de Iraakse ambassade twee originele identiteitsdocumenten bij de aanvraag van een laissez passer of reisdocument voor Iraakse staatsburgers. Voorheen werden vaak kopieën van documenten geaccepteerd. Dit meldt Vluchtelingenwerk Nederland in haar Update van 16 mei. De Iraakse ambassade in Den Haag bevestigt dat voor het verstrekken van een laissez passer Iraakse onderdanen zowel een origineel nationaliteitsbewijs als een origineel identiteitsbewijs moeten voorleggen. Wie geen originele documenten heeft kan die via familieleden in Irak opvragen. Daarnaast moeten ze aangeven dat ze vrijwillig willen vertrekken. Deze voorwaarden zouden voor alle Iraakezen in het buitenland gelden. Ook Salam Al Khafaji van het Iraakse Ministerie Displacement and Migration bevestigde dit aan de Nederlandse ambassade in Irak. Irak wil waardige en ondersteunde terugkeer stimuleren en levert daarom enkel laissez passers af voor vrijwillige terugkeer via IOM. Wie niet instemt met zijn repatriëring krijgt dus geen laissez passer. Minister Leers heeft op 15 juni met zijn Iraakse ambtsgeenoot van migratie een gesprek gepland om hiervoor een oplossing te vinden (Vluchtelingenwerk Nederland, Update nr.20 en 23, 16 mei en 6 juni 2012).

De cel Identificatie van de Belgische Dienst Vreemdelingenzaken heeft dit niet officieel bevestigd. Ze zegt wel dat het lang duurt vooraleer een laissez passer wordt afgeleverd als Irakezen niet instemmen met hun terugkeer of als er enkel kopieën van documenten voorhanden zijn. De termijn voor de identificatie en het verkrijgen van een laissez passer is meestal verstreken waardoor ze de persoon moeten vrijlaten. (Dienst Vreemdelingenzaken, Cel ID, gesprek op 21 mei).

Op 31 mei 2012 verschenen de nieuwe 'Eligibility Guidelines for Assessing the International Protection Needs of Asylumseekers from Iraq' van UNHCR, het Vluchtelingenagentschap van de VN. Deze nieuwe richtlijnen vervangen de vorige uit 2009. De richtlijnen ondersteunen overheden bij de beoordeling van de nood aan bescherming van asielzoekers uit Irak. Ze geven aan welke actoren verantwoordelijk zijn voor vervolging in Irak, welke personen een bijzonder risico lopen in Irak (de zogenaamde risicoprofielen) en het binnenlands vestigingsalternatief. Daarnaast bevestigt UNHCR dat Centraal Irak nog heel gevaarlijk is. Het blijft de regio met de meeste veiligheidsincidenten en burgerslachtoffers. Bagdad en Nineveh zijn de gewelddadigste gebieden. In tegenstelling tot wat in de richtlijnen van 2009 werd gesteld, meent UNHCR niet langer dat bijkomende beschermingsmaatregelen, zoals subsidiaire bescherming, nodig zijn voor alle asielzoekers uit Irak. In individuele gevallen kan subsidiaire bescherming wel aangewezen zijn.

KOSOVO

Het [thematische rapport](#) van de Zwitserse Vluchtelingenorganisatie OSAR toont aan dat repatriëren van minderheden naar Kosovo geen menswaardige of veilige, laat staan duurzame oplossing is. In 2011 keerden in totaal 4975 personen terug naar Kosovo. 2435 personen werden gedwongen teruggestuurd waaronder 605 uit minderheidsgroepen. Ondanks de wettelijke en institutionele bepalingen in Kosovo om re-integratie na terugkeer te ondersteunen, zijn er praktisch geen terugkeerders die effectief geholpen worden. Wettelijk hebben gemeenten de opdracht om de re-integratie van terugkeerders te faciliteren via concrete maatregelen, maar door politieke onwil en gebrek aan mensen en middelen gebeurt dit niet. Er is geen hulp op vlak van huisvesting, gezondheid, tewerkstelling of onderwijs waardoor een duurzame terugkeer onmogelijk is. Van het Europees budget van 3,4 miljoen euro voor 2011 is slechts 10% uitbesteed. Zeker voor Roma, Ashkali en Egyptische

minderheden, die decennialang werden uitgesloten en in extreme armoede leven, is re-integratie momenteel geen duurzame mogelijkheid. Europa zet Kosovo sinds haar onafhankelijkheid onder druk om onderdanen terug te nemen, via terugnameakkoorden en de onderhandelingen voor toetreding tot de EU. Het rapport stelt zich de vraag of dit geen risico inhoudt voor het fragiele land.

MALI

Human Rights Watch maakt melding van oorlogsgeweld, plunderingen en schendingen van de mensenrechten in het artikel '[Mali: War Crimes by Northern Rebels](#)' van 30 april. Sinds de coup in april 2012 zijn er door de Touareg rebellen, Islamitische gewapende groeperingen en Arabische milities in het noorden van Mali talloze oorlogsmisdaden gepleegd. Het rapport bevat getuigenissen van slachtoffers, getuigen en familieleden van slachtoffers.

UNHCR raadt de lidstaten aan om gedwongen terugkeer naar Mali op te schorten ([UNHCR Position on Returns to Mali](#), 7 mei 2012). Het geweld, de schendingen van mensenrechten en de onveiligheid brengen inwoners uit het noorden op de vlucht.

OEKRAÏNE

Volgens het [EU Progress Report 2011](#) over Oekraïne gaan de mensenrechten er op achteruit. Er worden meer gevallen gerapporteerd van foltering en slechte behandeling in detentiecentra, discriminatie van minderheidsgroepen en corruptie in het rechtssysteem. Ook het asielsysteem is corrupt. Rechten van asielzoekers worden geschonden, groepen asielzoekers van bepaalde nationaliteiten worden systematisch niet beschermd en gedwongen verwijderingen nemen toe. Er zijn ook concrete gevallen van refolement.

SOMALIË

In de [brief](#) van 16 mei van de Nederlandse minister Leers staat dat het mogelijk is om personen afkomstig uit Zuid- en Centraal-Somalië terug te sturen via de luchthaven van Mogadishu, van waaruit ze verder kunnen reizen. Nochtans stond in het laatste Ambtsbericht van Nederland dat terugkeerders om verder te reizen vanuit de luchthaven de stad Mogadishu moeten doorkruisen, wat als onveilig gebied beschouwd wordt. Leers schrijft wel dat Europese lidstaten niet kunnen repatriëren naar Somaliland omdat de feitelijke autoriteit niet meewerkt

aan gedwongen terugkeer. Naar Somaliland wordt ook via Mogadishu niet gerepatrieerd. Vrijwillige terugkeer is wel mogelijk naar Zuid-, Centraal- en Noord-Somalië via IOM. Hieruit concludeert minister Leers dat de opschorting van de terugkeer naar Somalië niet meer aan de orde is (Vluchtelingenwerk Nederland, Update nr.20 en 21, 16 en 23 mei 2012).

België repatrieert niet naar Somalië. Vrijwillige terugkeer via IOM naar Zuid- en Centraal-Somalië is evenmin mogelijk. Lees verder in de [fiche terugkeerpraktijk Somalië](#).

Na een missie in Somalië publiceerde de Deense Immigratiedienst in april het rapport ‘[Security and human rights issues in South-Central Somalia, including Mogadishu](#)’. Lokale NGO’s melden dat er een toename is van terugkeer naar Mogadishu. De situatie is verbeterd in de stad en meer en meer onderdanen in het buitenland vinden op economische of politiek vlak een opportuniteit om terug te keren. Wie van een minderheidsclan afkomstig is zoals de Benadiri, wordt minder beschermd maar niet meer systematisch vervolgd. Verschillende actieve luchthavens maken terugkeer naar Mogadishu, Zuid- en Centraal Somalië mogelijk. Luchthavens controleren iedereen maar er zijn geen rapporten die aangeven dat dit een risico inhoudt. De onveiligheid waarmee een terugkeerder geconfronteerd wordt, is dezelfde als voor wie niet gemigreerd is. Wie echter teveel opvalt als iemand die lang in het buitenland was, rijk geworden is of anderszins uit de toon valt, loopt wel meer risico gekidnapt te worden.

In haar [jaarlijks rapport](#) over Somalië meldt Amnesty International enkele problematische repatriëringen. Zo stuurde Puntland vluchtelingen gedwongen terug naar Centraal- en Zuid Somalië waar zij niet veilig zijn, en stuurde Somaliland een Ethiopische vluchteling terug waar hij risico loopt op mishandeling.

SRI LANKA

De Britse Border Agency publiceerde in april een nieuwe [update](#) van haar Operational guidance note. Hierin stelt de Britse overheid dat terugkeer naar Sri Lanka over het algemeen veilig is, zelfs voor Tamils. Hiermee negeert ze de rapporten van [Freedom From Torture](#) en [Human Rights Watch](#) die erop wijzen dat afgewezen asielzoekers die werden teruggestuurd naar Sri Lanka slachtoffer worden van ondervragingen, arbitraire opsluiting en mishandeling. Er zijn geen richtlijnen uitgeschreven

voor wie risico loopt op foltering na deelname aan demonstraties.

Still Human Still Here, de Britse coalitie van mensenrechtenorganisaties, gaf [commentaar](#) op deze richtlijnen. Ze belichten volgens de coalitie te weinig de bestaande bewijzen van terugkeerders uit het Verenigd Koninkrijk die aangehouden, opgesloten en mishandeld werden. Deze bewijsstukken, te vinden in dit rapport, tonen aan dat terugkeerders, eens op de luchthaven, door de militaire politie van Colombo in de gaten worden gehouden, ondervraagd worden en het risico lopen op detentie of aanhouding. Daarnaast betreurt Still Human Still Here dat de categorie LGBT (Holebi en, Transgender) verwijderd werd uit de Britse richtlijnen. Dit terwijl verschillende landen- en mensenrechtenrapporten en ook de richtlijnen van UNHCR aangeven dat deze individuen gediscrimineerd worden in Sri Lanka, en dat ze bovendien risico lopen op geweld en opsluiting.

Naar aanleiding van de collectieve vlucht gepland op 31 mei drong [Human Rights Watch](#) op 29 mei aan bij de Britse regering om de repatriëringen van Tamils naar Sri Lanka stop te zetten. Onderzoek van HRW heeft immers aangetoond dat afgewezen asielzoekers die door het Verenigd Koninkrijk en andere landen naar Sri Lanka werden gerepatrieerd, onderworpen worden aan willekeurige arrestatie en folteringen. HRW documenteerde 8 gevallen in februari en sindsdien nog 5 gevallen. De mensenrechtenorganisatie benadrukt dat de Britse asielprocedure er niet in slaagt de Tamils die het risico op martelpraktijken lopen, te identificeren.

De geplande vlucht van 31 mei zou 80 Sri Lankanen repatriëren. Na de berichtgeving van HRW oordeelde een Britse rechter, enkele uren voor de vlucht zou vertrekken, dat repatriëring van Tamils een risico inhoudt op foltering. Hij kon de [repatriëring](#) van 40 Tamils tegenhouden. Uiteindelijk zijn 36 mensen, waarvan 22 Tamils, toch teruggestuurd met het vliegtuig.

SYRIË

Momenteel geeft enkel Duitsland systematisch het subsidair beschermingsstatuut aan asielzoekers uit Syrië. Dit staat in een [brief](#) van de Nederlandse minister van Buitenlandse Zaken na navraag bij verschillende Europese migratiediensten. Geen van de bevraagde landen stuurt nog gedwongen terug naar Syrië. België neemt geen negatieve beslissingen in Syrische dossiers maar voert evenmin een algemeen beschermingsbeleid voor Syrische asielzoekers. Nochtans wijzen recente ontwikkelingen in

Syrië op een burgeroorlog waar iedereen risico loopt op schending van mensenrechten.

Voordien pleitte [Amnesty International](#) in Duitsland voor een duidelijk asielbeleid voor Syriërs en vroeg of het overnameakkoord tussen beide landen zou worden opgeschort. Amnesty publiceerde ook haar [jaarlijkse rapport](#) over Syrië.

De helpdesk Landeninformatie van Vluchtelingenwerk Nederland maakte een document op met info uit verschillende bronnen over terugkeer naar Syrië en het risico op schending van artikel 3 EVRM (te raadplegen voor abonnees op Vluchtweb.nl).

Het nieuwe [Algemeen Ambtsbericht](#) van het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken geeft info over de veiligheid en de humanitaire situatie in Syrië voor de periode van december 2011 tot mei 2012. Het toenevende geweld heeft al aan 9000 mensen het leven gekost en mensenrechtenschendingen zijn wijdverbreid in het land.

Het Amerikaanse ministerie van Buitenlandse Zaken publiceerde het [Country Report on Human Rights 2011](#). Op pagina 18 staat dat afgewezen asielzoekers die banden hebben met de Moslimbroederschap en terugkeren naar Syrië, vervolgd worden. De overheid arresteert systematisch dissidenten maar ook burgers die niet politiek actief zijn en terugkeren na een jarenlang verblijf in het buitenland.

De 'International Protection Considerations' van UNHCR handelt over de bescherming voor burgers die Syrië ontvluchtten. Staten die hen opvangen moeten deze asielzoekers toegang geven tot het grondgebied, veiligheid, menswaardige opvang en bescherming. UNHCR herhaalt haar positie dat terugkeer naar Syrië momenteel af te raden is.

3. FICHES BELGISCHE TERUGKEERPRAKTIJKEN PER LAND

In deze fiches vindt u alle info over de Belgische terugkeerpraktijken per land. We maakten een selectie van de 10 meest voorkomende asiel- en terugkeerlanden van de laatste 6 maanden. Per land vindt u zowel info over vrijwillige als over gedwongen terugkeer. Rond gedwongen terugkeer geven we info over het verloop van de identificatie en de procedures voor repatriëringen. Onder vrijwillige terugkeer bedoelen we de programma's voor vrijwillige terugkeer: het REAB-basisprogramma georganiseerd door de Internationale Organisatie voor Migratie, IOM, en de re-integratieondersteuning door IOM en Caritas.

Omdat er weinig openbare info bestaat rond gedwongen terugkeer nemen we hiervoor regelmatig contact op met de cel Identificatie van de Dienst Vreemdelingenzaken. De info die we uit deze contacten verzamelen vindt u ook terug in de fiches met vermelding van de datum van ons laatste contact.

Vluchtelingenwerk wil via onze nieuwsbrief steeds de meeste actuele en correcte info verspreiden. Beschikt u toch over andere informatie laat het ons dan ook weten via terugkeer@vluchtelingenwerk.be of 02 274 00 38

Overzicht landen

Afghanistan, Albanië, Armenië, Brazilië, Bulgarije, DR Congo, Georgië, Guinee, Irak, Iran, Kosovo, Macedonië, Marokko, Mongolië, Nepal, Oekraïne, Pakistan, Roemenië, Russische Federatie, Servië, Somalië, Turkije

WENST U INFO OVER EEN BEPAALDE TERUGKEERPRAKTIJK? CONTACTEER DE HELPDESK TERUGKEER:

02 274 00 38

DAGELIJKS VAN 10U TOT 17U

MAIL: TERUGKEER@VLUCHTELINGENWERK.BE

AFGHANISTAN

GEDWONGEN TERUGKEER

De mogelijkheid tot gedwongen uitwijzing bestaat, maar enkel voor Afghanen afkomstig uit de regio Kaboel. (Bron: BCHV, [verslag contactvergadering 11/10/2011](#)) Er zijn verschillende voorwaarden: de persoon moet van Kaboel afkomstig zijn, de terugkeer vindt enkel plaats naar Kaboel, de persoon heeft geen lang verblijf in België. De dossiers worden voorgelegd aan de Staatssecretaris die de beslissing neemt over de uitwijzing. Momenteel gaat het enkel om alleenstaande mannen (bron: Dienst Vreemdelingenzaken, diensthoofd CID, 28/11/2011 & CID, 23/03/2012).

De identificatie gebeurt door de ambassade op basis van een interview. De ambassade zou hier vrij streng zijn omdat het voorkomt dat personen een andere nationaliteit blijken te hebben, zoals de Pakistaanse. Dienst Vreemdelingenzaken kan een Europees laissez passer afleveren nadat de ambassade de persoon als Afghaan geïdentificeerd heeft. De Dienst meldt hier voorzichtig in te zijn en houdt rekening met de beleidslijnen van het Commissariaat-generaal omtrent veiligheid (bron: Dienst Vreemdelingenzaken, CID, 23/03/2012).

VRIJWILLIGE – ONDERSTEUNDE TERUGKEER

Vrijwillige terugkeer en terugkeer met re-integratiesteun is mogelijk.

Cijfers jan-mei 2012: 30 (Bron cijfers: Fedasil)

ALBANIË

GEDWONGEN TERUGKEER

Repatriëring kan vlot verlopen op basis van een Europese laissez passer die Dienst Vreemdelingenzaken kan uitschrijven, in het kader van een administratief bilateraal akkoord (bron: Dienst Vreemdelingenzaken, CID, 25/02/2010).

VRIJWILLIGE – ONDERSTEUNDE TERUGKEER

Met de nieuwe criteria, vanaf 15 mei in werking, kunnen Albanezen geen re-integratiesteun ontvangen. Dit geldt voor alle onderdanen van landen die zijn vrijgesteld van de visumplicht. Zij kunnen wel beroep doen op het basisprogramma voor vrijwillige terugkeer van IOM voor de praktische organisatie van de terugkeerreis. De terugkeerder zal hierbij geen premie ontvangen.

Cijfers jan-mei 2012: 24

ARMENIË

GEDWONGEN TERUGKEER

Op 20/07/2011 keurde de Ministerraad een terugnameakkoord goed wat de terugname en doorgeleiding (doorreis door het land) vergemakkelijkt.

Er wordt gemakkelijk een laissez passer afgeleverd, zeker als de personen over identiteitsdocumenten beschikken. Voor personen die niet over identiteitsdocumenten beschikken en waarvan Dienst Vreemdelingenzaken geen of weinig identiteitsgegevens heeft, laat deze Dienst hen een vragenlijst invullen en sturen die naar de ambassade. Dit verloopt vlot en meestal wordt een laissez passer afgeleverd. Armeniërs die geboren zijn in Azerbeidzjan of Nagorno Karabach kunnen in sommige gevallen wel geïdentificeerd worden op basis van de gekende persoonsgegevens maar soms ook niet (bron: Dienst Vreemdelingenzaken, CID, 17/11/2011).

VRIJWILLIGE – ONDERSTEUNDE TERUGKEER

Vrijwillige terugkeer en terugkeer met re-integratiesteun is mogelijk.

Cijfers jan-mei 2012: 123

BRAZILIË

GEDWONGEN TERUGKEER

Repatriëring is in de regel gemakkelijk te organiseren door Dienst Vreemdelingenzaken. In de voorbije jaren waren er steeds veel gedwongen verwijderingen (evenals ondersteunde terugkeer). Veel personen blijken in het bezit te zijn van een geldig paspoort, waardoor de repatriëring snel kan gebeuren.

VRIJWILLIGE – ONDERSTEUNDE TERUGKEER

De nieuwe criteria, vanaf 15 mei in werking, bepalen dat Brazilianen geen re-integratiesteun kunnen ontvangen. Dit geldt voor alle onderdanen van landen die zijn vrijgesteld van de visumplicht. Zij kunnen wel beroep doen op het basisprogramma voor vrijwillige terugkeer van IOM voor de praktische organisatie van de terugkeerreis. De terugkeerder zal hierbij geen premie ontvangen. Caritas kan in bepaalde gevallen wel re-integratiesteun bieden.

Cijfers jan-mei 2012: 283

BULGARIJE

GEDWONGEN TERUGKEER

Personen met de Bulgaarse nationaliteit zijn gemakkelijk repatriëerbaar op basis van een Europees laissez passer die de Dienst Vreemdelingenzaken kan verstrekken (bron: Dienst Vreemdelingenzaken, CID, 25/02/2010).

VRIJWILLIGE – ONDERSTEUNDE TERUGKEER

Onderdanen van landen die na 2004 tot de EU zijn toegetreden kunnen enkel beroep doen op het basisprogramma voor vrijwillige terugkeer van IOM dat instaat voor de praktische organisatie van de terugkeerreis. De terugkeerder zal hierbij geen premie ontvangen.

Cijfers jan-mei 2012: 13

DR CONGO

GEDWONGEN TERUGKEER

Repatriëring gebeurt naar Kinshasa. De Congolese ambassadeur levert laissez passers af op basis van een protocolakkoord (tussen Dienst Vreemdelingenzaken en de ambassade). Als er identiteitsdocumenten zijn, wordt een laissez passer afgeleverd zonder interview. Indien er geen documenten zijn, vindt een interview plaats op de ambassade waarna een laissez passer kan afgeleverd worden (bron: Dienst Vreemdelingenzaken, CID, 22/03/2012).

VRIJWILLIGE – ONDERSTEUNDE TERUGKEER

Vrijwillige terugkeer en terugkeer met re-integratiesteun is mogelijk.

Cijfers jan-mei 2012: 3

GEORGIE

GEDWONGEN TERUGKEER

De identificatie door de Dienst Vreemdelingenzaken en het bekomen van een laissez passer gebeurt vlot (bron: Dienst Vreemdelingenzaken, CID, 28/11/2011).

VRIJWILLIGE – ONDERSTEUNDE TERUGKEER

Ondersteuning bij vrijwillige terugkeer is mogelijk zowel als re-integratiebijstand.

Cijfers jan-mei 2012: 21

GUINEE

GEDWONGEN TERUGKEER

Voor de identificatie neemt de consul een interview af op de ambassade. Die polst naar onder andere de woonplaats en de familiebanden van de persoon. Wanneer iemand over een kopie van documenten beschikt, verloopt de identificatie iets vlotter, maar ook zonder documenten zijn er geen echte problemen. Alleen kan de beslissing zelf een tijd op zich laten wachten. De laissez passers zelf worden bij akkoord door de ambassade in Brussel afgeleverd (bron: Dienst Vreemdelingenzaken, CID, 21/03/2012).

VRIJWILLIGE – ONDERSTEUNDE TERUGKEER

Vrijwillige terugkeer en terugkeer met re-integratiesteun is mogelijk.

Cijfers jan-mei 2012: 12

IRAK

GEDWONGEN TERUGKEER

Voor Iraakse onderdanen gelden twee voorwaarden om een laissez passer te verkrijgen: ze moeten zowel een origineel nationaliteitsbewijs als een origineel identiteitsbewijs voorleggen en ze moeten aangeven dat ze vrijwillig vertrekken. Deze informatie is niet officieel bevestigd door de Dienst Vreemdelingenzaken maar ze zegt wel dat het lang duurt vooraleer een laissez passer wordt afgeleverd als er niet voldaan wordt aan deze voorwaarden. Zie ook [nieuws Irak](#)

VRIJWILLIGE – ONDERSTEUNDE TERUGKEER

Ondersteuning bij vrijwillige terugkeer of re-integratiesteun is enkel mogelijk voor een terugkeer naar Noord-Irak. Zowel Caritas als IOM hebben er re-integratieprogramma's. Over de specifieke procedure en de nodige documenten voor de organisatie van een vrijwillige terugkeer bericht Fedasil op zijn [website](#) onder het rubriek Nieuws (1/08/2011).

Cijfers jan-mei 2012: 158

IRAN

GEDWONGEN TERUGKEER

De ambassade levert enkel reisdocumenten af voor personen die meewerken aan hun terugkeer. Personen zonder documenten die worden aangehouden, worden terug in vrijheid gesteld als er geen documenten kunnen afgeleverd worden (bron: Dienst Vreemdelingenzaken, CID, 27/09/2011).

VRIJWILLIGE – ONDERSTEUNDE TERUGKEER

Vrijwillige terugkeer en terugkeer met re-integratiesteun is mogelijk.

Cijfers jan-mei 2012: 13

KOSOVO

GEDWONGEN TERUGKEER

De identificatie en het afleveren van een laissez passer voor personen die naar Kosovo worden gerepatrieerd gebeurt nog altijd via de autoriteiten in Kosovo en niet via de ambassade in België. Als iemand niet over identiteitsdocumenten beschikt, worden zoveel mogelijk gegevens verzameld en doorgegeven aan de Kosovaarse autoriteiten. Zij doen de identificatie en beslissen of een laissez passer afgeleverd wordt (bron: Dienst Vreemdelingenzaken, CID, 29/02/2012).

Op 12 mei 2011 is er een overeenkomst ondertekend tussen de Benelux en Kosovo die de terugname vergemakkelijkt.

VRIJWILLIGE – ONDERSTEUNDE TERUGKEER

Vrijwillige terugkeer en terugkeer met re-integratiesteun is mogelijk.

Cijfers jan-mei 2012: 140

MACEDONIË

GEDWONGEN TERUGKEER

Voor de identificatie door de Dienst Vreemdelingenzaken en het bekomen van een laissez passer, zijn er geen problemen voor Macedoniërs (bron: Dienst Vreemdelingenzaken, CID, 28/11/2011).

VRIJWILLIGE – ONDERSTEUNDE TERUGKEER

Vrijwillige terugkeer en terugkeer met re-integratiesteun is mogelijk.

Cijfers jan-mei 2012: 70

MAROKKO

GEDWONGEN TERUGKEER

In België zijn er drie Marokkaanse consulaten. Met Brussel loopt de medewerking minder vlot. Zowel in Brussel als in Luik identificeert men niet op basis van een interview maar aan de hand van kopies van documenten. Zijn die er niet of geven ze geen uitsluitel dan nemen ze vingerafdrukken die voor verificatie langs Rabat gaan. In het consulaat van Antwerpen neemt de sociale dienst wel interviews af. Zijn er geen documenten en het interview geeft geen uitsluitel dan nemen ze ook vingerafdrukken (bron: Dienst Vreemdelingenzaken, CID, 29 en 30/03/2012).

VRIJWILLIGE – ONDERSTEUNDE TERUGKEER

Vrijwillige terugkeer en terugkeer met re-integratiesteun is mogelijk. Caritas kan via een Europees samenwerkingsproject extra ondersteuning bieden bij re-integratie in Marokko.

Cijfers jan-mei 2012: 29

MONGOLIË

GEDWONGEN TERUGKEER

Voor identificatie worden alle documenten (originelen en kopieën) doorgestuurd naar de ambassade in Brussel. Er wordt geen interview afgenomen op die ambassade. Voor het onderzoek worden de persoonsgegevens doorgestuurd naar Mongolië. Het afleveren van een laissez passer door de ambassade verloopt minder vlot (bron: Dienst Vreemdelingenzaken, CID, 22/03/2012).

VRIJWILLIGE – ONDERSTEUNDE TERUGKEER

Vrijwillige terugkeer en terugkeer met re-integratiesteun is mogelijk.

Cijfers jan-mei 2012: 63

NEPAL

GEDWONGEN TERUGKEER

Volgens de Cel Identificatie van Dienst Vreemdelingenzaken beweren veel Nepalezen valselijk dat zij van Bhutan afkomstig zijn. Wanneer het vermoeden dat iemand Nepalees is bevestigd wordt door de beslissing van het Commissariaat-Generaal (indien er een asielaanvraag was), en door een interview met een ambtenaar en een tolk, dan kan Dienst Vreemdelingenzaken een Europees laissez-passer uitschrijven, zonder tussenkomst van de Nepalese ambassade. Dit kan op basis van een administratief akkoord met de immigratiedienst in Nepal. Als de Dienst Vreemdelingenzaken twijfels heeft, vraagt zij advies aan de Nepalese ambassade die een interview verricht om te bepalen of de persoon door Nepal kan worden teruggenomen. Tot nu toe zijn daar geen problemen mee ondervonden (bron: Dienst Vreemdelingenzaken, CID, 28/12/2010).

VRIJWILLIGE – ONDERSTEUNDE TERUGKEER

Vrijwillige terugkeer en terugkeer met re-integratiesteun is mogelijk.

Cijfers jan-mei 2012: 13

OEKRAÏNE

GEDWONGEN TERUGKEER

De identificatie en terugname verlopen relatief vlot dankzij het Europees terugnameakkoord. Documenten en gegevens worden doorgestuurd naar de ambassade in Brussel die het onderzoek voert. Laissez passers kunnen in één week afgeleverd worden (bron: Dienst Vreemdelingenzaken, CID, 22/03/2012).

VRIJWILLIGE – ONDERSTEUNDE TERUGKEER

Vrijwillige terugkeer en terugkeer met re-integratiesteun is mogelijk.

Cijfers jan-mei 2012: 154

PAKISTAN

GEDWONGEN TERUGKEER

Sinds het bestaan van het terugnameakkoord tussen de EU en Pakistan van 7 oktober 2010, is er een vrij goede samenwerking met de ambassade en worden laissez passers een stuk vlotter afgeleverd dan voorheen. Op basis van een gesprek op de ambassade en bestaande documenten, vindt de identificatie plaats. Wanneer het toepassingsprotocol ondertekend zal zijn, zal de terugname waarschijnlijk nog vlotter gebeuren (bron: Dienst Vreemdelingenzaken, CID, 17/11/2011).

VRIJWILLIGE – ONDERSTEUNDE TERUGKEER

Ondersteuning bij vrijwillige terugkeer is mogelijk zowel als re-integratiebijstand door IOM.

Als iemand terugkeert zonder paspoort wordt hij onmiddellijk aangehouden op de luchthaven voor een interview door de lokale autoriteiten. Indien de persoon cash geld bij zich heeft, zal hij onder druk gezet worden om het af te geven. Let er ook op dat op de tweede bladzijde van het paspoort de religie vermeld staat.

Re-integratieondersteuning kan voorzien worden vanuit het hoofdkantoor van IOM in Islamabad, alsook vanuit de regionale kantoren van IOM in Lahore en Karachi. Voorbeelden van succesvolle re-integratieprojecten zijn de business ondersteuning voor een zuivelboerderij, kledijzaak, kruidenierszaak of een zaak voor elektrische toestellen. (Bron: IOM, 20/10/2011 en 7/12/2011)

Cijfers jan-mei 2012: 15

ROEMENIË

GEDWONGEN TERUGKEER

Repatriëring is in de regel gemakkelijk te organiseren door de Dienst Vreemdelingenzaken met een Europees laissez passer (in bilateraal akkoord).

VRIJWILLIGE – ONDERSTEUNDE TERUGKEER

Onderdanen van landen die na 2004 tot de EU zijn toegetreden kunnen enkel beroep doen op het basisprogramma voor vrijwillige terugkeer van IOM dat instaat voor de praktische organisatie van de terugkeerreis. De teruggekeerde zal hierbij geen premie ontvangen.

Cijfers jan-mei 2012: 19

RUSSISCHE FEDERATIE

GEDWONGEN TERUGKEER

De overname is geregeld via een protocol tussen België en de Russische Federatie. Alle aanvragen voor identificatie worden via de Belgische ambassade in Moskou naar de Russische autoriteiten overgedragen die op hun beurt een lokaal onderzoek uitvoeren. Als de persoon over documenten beschikt, verloopt de identificatie makkelijk, anders verloopt het trager (bron: Dienst Vreemdelingenzaken, CID, 21/03/2012).

Naar Tsjetsjenië zelf vindt geen rechtstreekse gedwongen terugkeer plaats. Dienst Vreemdelingenzaken maakt geen onderscheid tussen Tsjetsjenen en andere onderdanen van de Russische Federatie. Repatriëringen gebeuren altijd naar Moskou (bron: Dienst Vreemdelingenzaken, CID, 12/09/2011). De meeste Tsjetsjenen werden niet naar de Russische Federatie zelf, maar naar andere EU-landen, voornamelijk Polen, gebracht in het kader van de Dublinverordening.

VRIJWILLIGE – ONDERSTEUNDE TERUGKEER

Vrijwillige terugkeer met re-integratiebijstand is mogelijk. Zowel IOM als Caritas hebben partners in de Russische Federatie. Enkel via IOM-Moskou kan terugkeer georganiseerd worden naar Tsjetsjenië.

Cijfers jan-mei 2012: 194

SERVIË

GEDWONGEN TERUGKEER

Sinds het in gebruik nemen van het Europees terugnameakkoord (van kracht sinds september 2007) verloopt de identificatie van Servische onderdanen vlotter. Als een persoon geen documenten heeft, wordt een lokaal buurtonderzoek georganiseerd door de Servische politie op basis van onder andere een foto van de persoon. Ook in dit geval duurt de identificatie maar een drietal weken meer. Vooral bij Roma en minderjarigen verloopt dit soort onderzoek minder goed (bron: Dienst Vreemdelingenzaken, CID, 25/10/2011).

VRIJWILLIGE – ONDERSTEUNDE TERUGKEER

Met de nieuwe criteria, vanaf 15 mei in werking, kunnen Serviërs geen re-integratiesteun ontvangen. Dit geldt voor alle onderdanen van landen die zijn vrijgesteld van de visumplicht. Zij kunnen wel beroep doen op het basisprogramma voor vrijwillige terugkeer van IOM voor de praktische organisatie van de terugkeerreis. De terugkeerder zal hierbij geen premie ontvangen.

Cijfers jan-mei 2012: 78

SOMALIË

GEDWONGEN TERUGKEER

Gegevens nieuwe ambassade: Franklin Rooseveltdaan 66, 1050 Brussel, +32 2 646 64 88, somalrep@gmail.com

De documenten afgeleverd door deze ambassade zouden niet erkend worden door de Belgische overheid aangezien zij de interim-overheid van Somalië niet officieel erkend hebben. Maar een laissez passer afgeleverd door deze dienst zou wel erkend worden door de Somalische autoriteiten.

De ambassade maakt het wel mogelijk om mensen te identificeren op basis van een interview en er kunnen laissez passers worden afgeleverd. Er worden echter geen mensen teruggestuurd omwille van de veiligheidssituatie (bron: Dienst Vreemdelingenzaken, CID, 12/06/2012).

VRIJWILLIGE – ONDERSTEUNDE TERUGKEER

Vrijwillige terugkeer naar Zuid- of Centraal-Somalië kan niet georganiseerd worden door IOM, zelfs niet met een reisdocument. Deze situatie blijft tot op heden gehandhaafd. Terugkeer naar Somaliland is eventueel wel mogelijk met IOM (bron: mail IOM 1/06/2012).

Cijfers jan-mei 2012: 0

TURKIJE

GEDWONGEN TERUGKEER

Aangehouden personen zijn gemakkelijk te repatriëren, zelfs met vervallen identiteitskaart of paspoort. Regelmatig vinden er beveiligde vluchten plaats naar Turkije (bron: Dienst Vreemdelingenzaken, CID, 8/02/2012).

VRIJWILLIGE – ONDERSTEUNDE TERUGKEER

Ondersteuning bij vrijwillige terugkeer is mogelijk. Re-integratieondersteuning is mogelijk via IOM.

Cijfers jan-mei 2012: 11

4. OVERZICHT TERUGNAME- EN OVERNAME AKKOORDEN

<u>LAND</u>	<u>AKKOORD OP EU NIVEAU</u>	<u>AKKOORD OP BENELUX NIVEAU</u>	<u>AKKOORD OP BELGISCH NIVEAU</u>
Afghanistan			in onderhandeling
Albanië	in werking sinds 1/05/2006		in werking
Algerije	onderhandeling terugname-akkoord	in onderhandeling	onderhandelingen heropge-start
Armenië		ondertekend op 3 juni 2009 - terugnameovereenkomst goedgekeurd door Ministerraad 20 juli 2011	
Azerbeidzjan		in onderhandeling - geen resultaat in 2010	
Bangladesh		in onderhandeling	
Bosnië-Herzegovina	in werking sinds 1/01/2008, onderhandeling protocol		ontwerp van toepassingsprotocol van het Europees akkoord werd voorbereid in 2009
Bulgarije		in werking	
Burundi		Memorandum of Understanding getekend op 4 mei 2009	
Cape Verde		onderhandelingen zijn gaande	
China	met Hong Kong in werking sinds 1/03/2004	gepland	
Cyprus		in onderhandeling	
Duitsland		in werking	
DR Congo			samenwerkingsakkoord voor identificatie, terugname en re-integratie, en strijd tegen illegale migratie vanuit DRC
Ecuador			in werking
Estland		in werking	
Filippijnen		in onderhandeling	
Frankrijk		in onderhandeling	
Georgië	akkoord in werking sinds 1 maart 2011		in onderhandeling
Guinee			in onderhandeling
Hongarije		in werking	
Hongkong	in werking		
India			in onderhandeling
Iran			in onderhandeling
Kosovo		in werking	ondertekend op 20 oktober 2009
Kroatië		in werking	
Letland		in werking	
Litouwen		in werking	
Macao	in werking sinds 1/06/2004		
Macedonië	in werking sinds 1/01/2008		

<u>LAND</u>	<u>AKKOORD OP EU NIVEAU</u>	<u>AKKOORD OP BENELUX NIVEAU</u>	<u>AKKOORD OP BELGISCH NIVEAU</u>
Mali		in onderhandeling - geen resultaat in 2009	
Marokko	formele onderhandelingen verdergezet maar nog niet afgesloten		onderhandelingen heropgestart
Moldavië	in werking sinds 1/01/2008		
Mongolië		in onderhandeling	
Montenegro	in werking sinds 1/01/2008		
Nepal			mondelinge overeenkomst
Niger			mondelinge overeenkomst
Nigeria		in onderhandeling - in 2009 geen resultaat	
Oekraïne	in werking sinds 1/01/2008, onderhandeling protocol	ontwerp van het toepassingsprotocol van het Europees akkoord werd in 2009 voorbereid	
Oostenrijk		in werking	
Pakistan	in werking sinds 7/10/2010 protocol moet worden ondertekend		
Roemenië		in werking	
Russische Federatie	in werking sinds 1/06/2007	toepassingsprotocol van het Europees akkoord ondertekend	protocol in werking
Servië	in werking sinds 1/01/2008		
Slovenië		in werking	
Slowakije		in werking	
Sri Lanka	in werking sinds 1/05/2005		
Togo			mondelinge overeenkomst
Tsjechië		in onderhandeling - geen resultaat in 2009	
Turkije	Akkoord bereikt. Moet nog worden ondertekend		
Vietnam			Memorandum of Understanding sinds januari 2009 ondertekend
Zwitserland		in werking	

Disclaimer

Vluchtelingenwerk Vlaanderen tracht in deze nieuwsbrief objectieve, transparante en actuele informatie te bundelen, maar kan geen garanties bieden betreffende de juistheid of volledigheid ervan. Vluchtelingenwerk Vlaanderen is niet verantwoordelijk voor de juistheid, volledigheid of geschiktheid van de informatie die via de nieuwsbrief wordt verkregen, voor welk gebruik dan ook. De nieuwsbrief heeft louter als doel te informeren en door te verwijzen; er kunnen geen rechten worden ontleend aan deze nieuwsbrief. De weergegeven informatie en eventuele opinies weerspiegelen niet de standpunten van Vluchtelingenwerk Vlaanderen. In de nieuwsbrief bevinden zich verwijzingen naar websites en publicaties van andere organisaties. De standpunten daarin weerspiegeld zijn niet de standpunten van Vluchtelingenwerk Vlaanderen, en evenmin is Vluchtelingenwerk Vlaanderen aansprakelijk voor de inhoud van deze websites of publicaties.